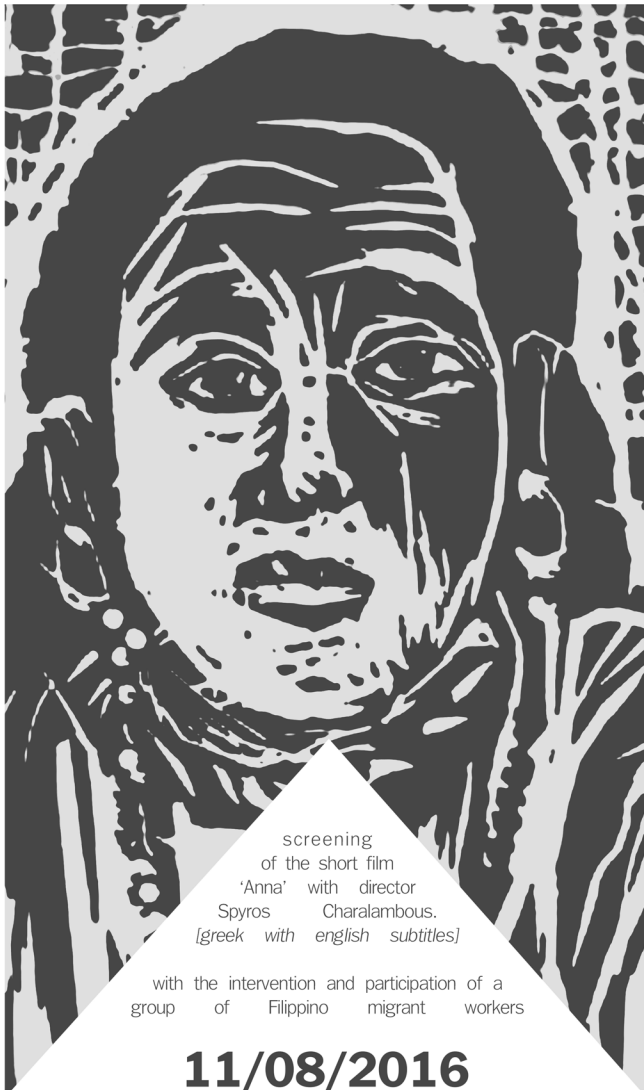

INTRODUCTORY STATEMENT_ΕΙΣΗΓΗΣΗ (ENG/ΕΛ)

DOMESTIC WORKERS IN CYPRUS

SCREENING &
DISCUSSION

screening
of the short film
'Anna' with director
Spyros Charalambous.
[greek with english subtitles]

with the intervention and participation of a
group of Filipino migrant workers

11/08/2016

19:30 SOCIAL SPACE KAYMAKKIN

antifa Æukoşa

INTRODUCTION

Antifa Lefko a.s. as a collective began in December of 2014 following the hunger strikes of Iranian detainees in the migrant detention centre of Menoyia in 2013. The group's concerns have centred primarily on issues regarding the politics of migration in Cyprus and Europe and we have mobilised around them through actions such as demonstrations at the detention centre, a demonstration and microphone intervention in Nicosia, and presentations of the pamphlet that we wrote last December. The pamphlet consists of a study of the Cypriot state's historical regulation and management of migration on the island, focusing closely on the processes and conditions by which a part of the migrant workforce is systemically criminalized as 'illegal', a phenomenon that as an effect results in the continuous devaluation of the value of their labour. On the other hand however, the migrant workforce described by the State as 'legal', we argue, live and work in circumstances in which they are always potentially criminalized. These legal and by extension social relations compose a regime that ensures the defacto continuation of the violent exploitation of migrant bodies by employers on the island. In this light and through this study we have recognized that the issues faced by domestic workers on the island to be of an urgent importance.

According to the 2013 count, 30952 domestic workers reside in Cyprus, the majority of which are from the Philippines, Vietnam, and Sri Lanka. This number makes up the 45.4% of the migrant population. Domestic workers consist for their employers to be a particular case; until recently they were officially described as 'domestic helpers', not acknowledging the fact that they are workers. While in 2012 the minimum wage was enacted at 870 euros, domestic workers were exempt from this legislation. Their minimum wage, enacted in 2013, amounts to 309 euros. We consider domestic workers to be within that part of labour that does not have to be criminalized because their conditions of work in their 'legal' status are barely different from those whom the State describes as 'illegal'.

So what does the employment contract that the Cypriot State has enforced upon migrant domestic workers entail? She is not allowed to change employer or the location of her work during the duration of the contract, she must work 6 days a week, 7 hours a day, she must "obey all the commands and directions of her employer", she has no right to a pay rise unless it is so stated in the contract or unless the employer so wishes, and she is not allowed in any direct or indirect way to participate in any political action during the course of her stay in Cyprus.

Of course the list of exploitation extends beyond the constraints of the contract. Through unpaid working hours, unpaid work in the houses of relatives, forced labour on Sundays, the withholding of wages, the withholding of travel documents as a means to extort and threaten, the restriction of movement after work, the restriction of communication with family and through sexual violence etc. etc. But there's more, migrant women pay from 1500 to 4800 euros to agents in order to find work. In almost all cases they must borrow money, or mortgage property to get hold of these sums, leaving many women even more dependent through relations of debt to their Cypriot employers.

Moving onwards, in a study conducted in 2010, 25% of domestic workers stated that they felt undervalued from their social environment and 20% that they felt social exclusion. 14% stated that they had faced sexual harassment, 12% specified that they had experienced physical violence at the hands of their employer and 6% that they had been sexually exploited. Additionally, 4% proclaimed they had been raped by their employer. Through the employment contract and the institutionalized and socially reproduced sexism and racism, the State and the employers have created expendable

bodies that for them do not matter. Bodies that are potentially criminal, who are not allowed to complain, that are objectified and upon them through terms of total violence the entire stench of Cypriot society is expressed.

Domestic workers can be considered to be subjects at the centre of a concentration of relations of domination, produced through the social and economic categories of 'race', 'gender', and 'class'. These structures of domination and violence constitute a vicious cycle, each feeding into each other, each accentuating the force of the process of their exploitation that domestic workers endure. Their status as migrants and women sets the conditions for their precarity and depreciation as workers. Their undervaluation as workers contributes to the aggravation of the violence they face and encounter as migrants and women through racism and sexism on an everyday level. An intersection of 'race' and 'class', on a legal and institutional level for example, is clear when we consider that domestic workers are under the jurisdiction of the Ministry of Interior, specifically to the department of migration and population and not the Ministry of Labour- thus, are barred from access to basic workers' rights such as union organization, or access to social insurance unless they have acquired citizenship by some miracle. Moreover, domestic work has been historically undervalued as it traditionally takes place within the private sphere of the home, characterized by unpaid, unrecognized work done by women. The home, additionally, is a space of relative urban geographical isolation, a space that lends itself not only toward the total disciplining and surveillance of domestic workers by their employer, but also directly creates the conditions that enforce the invisibility of these bodies and their struggles, that labour within our own homes.

ΕΙΣΗΓΗΣΗ

Η συλλογικότητα του antifa λευκο α συστάθηκε τα Χριστούγεννα του 2014 μετά την απεργία πείνας κάποιων Ιρανών κρατούμενων στο κέντρο κράτησης μεταναστών στη Μενόγεια το 2013. Ασχολούμαστε κυρίως με ζητήματα μεταναστευτικής πολιτικής στην Κύπρο και την Ευρώπη και μέχρι στιγμής έχουμε πραγματοποιήσει δράσεις όπως διαδηλώσεις στο κέντρο κράτησης στη Μενόγεια, διαδήλωση και μικροφωνική παρέμβαση στο κέντρο της Λευκωσίας και την παρουσίαση της μπροσούρας που γράφτηκε τα περασμένα Χριστούγεννα. Η μπροσούρα αποτελεί μια έρευνα της κρατικής μεταναστευτικής πολιτικής στην Κύπρο, εστιάζοντας στις διαδικασίες και συνθήκες υπό τις οποίες ένα κομμάτι του μεταναστευτικού εργατικού δυναμικού συστηματικά παρανομοποιείται, φαινόμενο που επιδρά στη συνεχή υποτίμηση της εργασίας του. Από την άληη, υποστηρίζουμε πως ακόμα και το μεταναστευτικό εργατικό δυναμικό που χαρακτηρίζεται από το κράτος ως «νόμιμο», ζει και εργάζεται σε συνθήκες οι οποίες το καθιστούν εν δυνάμει παράνομο. Αυτές οι νομικές, και κατ' επέκταση κοινωνικές σχέσεις, συνθέτουν ένα καθεστώς που επικυρώνει τη διαίωνα της βίαιης εκμετάλλευσης των σωμάτων των μεταναστών από τους εργοδότες στο νησί. Μέσα από αυτό το πρίσμα και την εν λόγω έρευνα εντοπίσαμε την κεντρικότητα του ζητήματος της οικιακής εργασίας .

Σύμφωνα με έρευνα του 2013, στην Κύπρο κατοικούν 30 952 οικιακές εργάτριες, η πλειοψηφία των οποίων είναι από τις Φιλιππίνες, το Βιετνάμ και τη Σρι Λάνκα. Αυτός ο αριθμός αποτελεί το 45.35% του συνολικού μεταναστευτικού πληθυσμού. Οι οικιακές εργάτριες αποτελούν για τον εργοδότη μια ιδιαίτερη περίπτωση, καθώς μέχρι πρόσφατα ονομάζονταν επίσημα «οικιακές βοηθοί» παραγνωρίζοντας το γεγονός ότι είναι εργάτριες. Ενώ το 2012 ο κατώτατος μισθός ήταν 870 ευρώ, οι οικιακές εργάτριες

εξαιρούνταν από αυτό τον κανονισμό και κατώτατος μισθός τους, καθιερωμένος το 2013, ήταν 309 ευρώ. Αντιλαμβανόμαστε τις οικιακές εργάτριες ως ένα κομμάτι του εργατικού δυναμικού που δε χρειάζεται να παρανομοποιηθεί, διότι οι συνθήκες εργασίας του στη «νόμιμη» κατάσταση που βρίσκεται πολύ λιγώ απέχουν από αυτές της «παράνομης».

Τι εμπεριέχει η σύμβαση εργασίας του κυπριακού κράτους για τις οικιακές εργάτριες; Η εργάτρια δε δικαιούται να αλληλάξει εργοδότη και τόπο εργασίας κατά τη διάρκεια της σύμβασης, πρέπει να δουλεύει 6 μέρες τη βδομάδα, 7 ώρες τη μέρα, πρέπει «να υπακούει όλες τις διαταγές και οδηγίες του εργοδότη», δεν έχει κανένα δικαίωμα σε αύξηση μισθού εκτός αν αναγράφεται στη σύμβαση ή το θεωρήσει επιθυμητό ο εργοδότης, δε δικαιούται με οποιονδήποτε άμεσο ή έμμεσο τρόπο να συμμετέχει σε οποιαδήποτε πολιτική δράση κατά τη διάρκεια της διαμονής της στην Κύπρο.

Φυσικά η λίστα της εκμετάλλευσης εκτείνεται πέρα από τη σύμβαση: απλήρωτες ώρες εργασίας, απλήρωτη δουλειά σε σπίτια συγγενών, καταναγκαστική εργασία την Κυριακή, μη καταβαλλόμενοι μισθοί, παρακράτηση των ταξιδιωτικών εγγράφων για απειλές, απαγόρευση κυκλοφορίας μετά τη δουλειά, απαγόρευση επικοινωνίας με οικογένεια, σεξουαλική βία κτλ. Ακόμη, οι μετανάστριες πληρώνουν από 1500 μέχρι 4800 ευρώ στους ατζέντες για την εξεύρεση εργασίας. Σχεδόν πάντα πρέπει να δανειστούν ή να βάλουν υποθήκη, άρα εξαρτούνται ακόμα περισσότερο από τους Κύπριους εργοδότες τους.

Σύμφωνα με έρευνα του 2010, ένα 25% των οικιακών εργατριών είχε δηλώσει να νιώθει υποτίμηση από τον κοινωνικό περίγυρο και 20% κοινωνικό αποκλεισμό. Το 14% είχε δηλώσει ότι έχει υποστεί σεξουαλική παρενόχληση, το 12% φυσική βία από τον εργοδότη και το 6% σεξουαλική εκμετάλλευση. Επίσης, ποσοστό 4% είχαν πέσει θύμα βιασμού από τον εργοδότη. Μέσω της σύμβασης εργασίας και του θεσμοποιημένου ρατσισμού και σεξισμού, το κράτος και τα αφεντικά δημιουργούν σώματα που δεν αξίζουν. Σώματα που είναι εν δυνάμει παράνομα, που δε δικαιούνται να παραπονεθούν, που αντικειμενοποιούνται, που πάνω τους εκφράζεται, με όρους απόλυτης βίας, όλος ο ζόφος της κυπριακής πραγματικότητας.

Θεωρούμε πως οι οικιακές εργάτριες βρίσκονται στο επίκεντρο ενός συμπλεγματος σχέσεων κυριαρχίας που πηγάζουν από τις κοινωνικοοικονομικές κατηγορίες της 'φυλής', του 'φύλου' και της 'τάξης'. Αυτές οι δομές κυριαρχίας και βίας συνιστούν ένα φαύλο κύκλο, όπου η μια τροφοδοτεί την άλλη ενισχύοντας τη συνολική διαδικασία της εκμετάλλευσης. Η θέση τους ως γυναίκες και μετανάστριες δημιουργεί τις συνθήκες για την επισφάλεια και υποτίμησή τους ως εργάτριες. Ταυτόχρονα, η υποτίμησή τους ως εργάτριες συμβάλλει στην επιδείνωση της βίας που αντιμετωπίζουν ως μετανάστριες και γυναίκες μέσω του καθημερινού ρατσισμού και σεξισμού. Η διασαύρωση 'φυλής' και 'τάξης' για παράδειγμα, φαίνεται ξεκάθαρα σε νομικό και θεσμικό επίπεδο, βλέποντας πως οι οικιακές εργάτριες υπάγονται στο υπουργείο εσωτερικών, και συγκεκριμένα στον τομέα μετανάστευσης και πληθυσμού, παρά στο υπουργείο εργασίας –και άρα αποκλείονται από την πρόσβαση στα βασικά εργασιακά δικαιώματα όπως είναι ο συνδικαλισμός ή η κοινωνική ασφάλιση, εκτός κι αν ως εκ θαύματος αποκτήσουν υπηκοότητα. Επιπλέον, η οικιακή εργασία ιστορικά υποτιμάται καθώς παραδοσιακά λαμβάνει χώρα εντός της ιδιωτικής σφαίρας του σπιτιού και χαρακτηρίζεται από άμισθη και μη αναγνωρισμένη γυναικεία εργασία. Η οικία αποτελεί επίσης χώρο γεωγραφικής απομόνωσης, ένα χώρο που προσφέρεται όχι μόνο για την απόλυτη επιτήρηση και πειθάρκηση των οικιακών εργατριών από τους εργοδότες αλλά και δημιουργεί τις συνθήκες που επιβάλλουν την αορατότητα αυτών των σωμάτων και των αγώνων τους, τόσο στο ίδιο το σπίτι όσο και στην κοινωνία γενικότερα.